

○ คำพิพากษา
(อุทธรณ์)

(ต. ๒๒)

คดีหมายเลขดำที่ อ.๕๘๖/๒๕๔๗
คดีหมายเลขแดงที่ อ.๓๓๓/๒๕๔๗

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองสูงสุด

วันที่ ๒๐ เดือน พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๔๗

ระหว่าง

นายสมพิศ มีแสง

ผู้ฟ้องคดี

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

(กรมทรัพยากรธรณี เดิม) ที่ ๑

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม เดิม) ที่ ๒

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ที่ ๓

ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย
(อุทธรณ์คำพิพากษา)

ผู้ฟ้องคดียื่นอุทธรณ์คำพิพากษา ในคดีหมายเลขดำที่ ๖๑๒/๒๕๔๕
หมายเลขแดงที่ ๑๓๖๗/๒๕๔๗ ของศาลปกครองชั้นต้น (ศาลปกครองกลาง)

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเคยเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตจากกรมที่ดิน
ให้ประกอบกิจการระเบิดและย่อยหินในที่ดินของรัฐ ซึ่งตั้งอยู่ที่เขาคมน้อย หมู่ที่ ๔ ตำบลลี้งาม
อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี เนื้อที่ ๒ ไร่ ๑ งาน ๒๐ ตารางวา ตั้งแต่วันที่ พ.ศ. ๒๕๒๐

/ต่อเนือง...

ต่อเนื่องตลอดมาจนครบอายุใบอนุญาตเมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๓๘ ผู้ฟ้องคดีจึงได้ยื่นคำขอประทานบัตรต่อสำนักงานทรัพยากรธรณีจังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อขอทำเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูน (เพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง) ในท้องที่ตำบลตลิ่งงาม อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีเนื้อที่ ๔๖ ไร่ ๓ งาน ๔๘ ตารางวา ตามคำขอประทานบัตร เลขที่ ๒๒/๒๕๓๘ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๓๘ โดยผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำขอประทานบัตรชั่วคราวต่อสำนักงานทรัพยากรธรณีจังหวัดสุราษฎร์ธานีเพื่อทำเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูน (เพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง) โดยวิธีการทำเหมืองหาบใช้เครื่องจักรบนบก ในท้องที่ตำบลตลิ่งงาม อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี เนื้อที่ ๒ ไร่ ๙๐ ตารางวา ซึ่งกระทรวงอุตสาหกรรมพิจารณาแล้วมีคำสั่งอนุญาตประทานบัตรชั่วคราว เลขที่ ๗๕/๒๕๔๑ ให้แก่ผู้ฟ้องคดี โดยกำหนดอายุประทานบัตร ๑ ปี นับแต่วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๑ ถึงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๒

พื้นที่ที่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำขอประทานบัตรทำเหมืองแร่ เป็นพื้นที่ที่กระทรวงมหาดไทยได้ออกประกาศให้เป็นพื้นที่เพื่อการระเบิดและย่อยหินในที่ดินของรัฐ เมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๓๖ ซึ่งต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๔๐ เห็นชอบและอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ลุ่มแม่น้ำชั้นที่ ๑ บี ๑ บีอาร์ และ ๑ บีเอ็ม เพื่อกิจการเหมืองหินอุตสาหกรรมได้ทั้ง ๒๐ แห่ง ใน ๑๓ จังหวัด และกระทรวงอุตสาหกรรมได้ประกาศให้พื้นที่ดังกล่าวเป็นแหล่งหินอุตสาหกรรม เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๐ โดยในการขอประทานบัตรของผู้ฟ้องคดีนี้ได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมสภาเทศบาลตำบลเกาะสมุยแล้ว

ผู้ฟ้องคดีได้จัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูน (เพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง) โดยผู้ฟ้องคดีได้มอบหมายให้บริษัทซึ่งได้รับอนุญาตจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้เป็นผู้มีสิทธิทำรายงานเกี่ยวกับการศึกษาและมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมเป็นผู้ดำเนินการแล้วเสนอต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เพื่อประกอบการพิจารณาคำขอประทานบัตรของผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้เสนอเรื่องให้คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ด้านโครงการเหมืองแร่ โครงการสำรวจและหรือผลิตปิโตรเลียม พิจารณาในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๔๒ เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒ แต่คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ด้านโครงการเหมืองแร่ โครงการสำรวจและหรือผลิตปิโตรเลียม มีมติไม่เห็นชอบกับรายงานดังกล่าว และแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีจัดทำรายงานการวิเคราะห์ฯ เพิ่มเติม แต่เมื่อผู้ฟ้องคดี

/ได้เสนอ...

ได้เสนอรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมเพิ่มเติม คณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ ในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๔๒ เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๒ ก็ยังคงมีมติไม่เห็นชอบให้มีการดำเนินการโครงการอีก โดยอ้างรายงานการประชุมของคณะกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม ครั้งที่ ๖/๒๕๔๒ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๔๒ ซึ่งมีมติว่าไม่สมควรให้มีการทำเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมในพื้นที่ของเกาะสมุย โดยให้เหตุผลเพียงว่า มีผลกระทบต่อบรรยากาศการท่องเที่ยว กระทบต่อสภาพแวดล้อม และมีความเห็นให้เพิกถอนพื้นที่ดังกล่าวออกจากประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การกำหนดพื้นที่แหล่งหินอุตสาหกรรม

ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสืออุทธรณ์ผลการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ เพื่อขอให้ทบทวนมติดังกล่าว แต่คณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ ได้พิจารณาในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ แล้วมีมติไม่สมควรให้มีการดำเนินโครงการเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมของผู้ฟ้องคดี โดยให้เป็นไปตามมติของคณะอนุกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม ในการประชุมครั้งที่ ๑๓/๒๕๔๓ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ ที่มีมติไม่สมควรให้มีการทำเหมืองแร่และโรงโม่หินบนเกาะสมุย เนื่องจากเห็นว่า จะส่งผลกระทบต่อทัศนียภาพและบรรยากาศการท่องเที่ยว ก่อให้เกิดความรำคาญหรือมลพิษต่อชุมชนหรือสิ่งแวดล้อมในบริเวณพื้นที่ดังกล่าว ประกอบกับบริเวณพื้นที่ขอประทานบัตรมีปริมาณหินสำรองเพียง ๑,๐๖๐,๐๐๐ ตัน ซึ่งจะสามารถแก้ปัญหาได้เพียงระยะสั้นๆ เท่านั้น และประการสำคัญคือ มีข้อกำหนดห้ามมีกิจกรรมประเภทโรงโม่หินในพื้นที่ดังกล่าว ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๕๑ (พ.ศ. ๒๕๓๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งกรมการผังเมืองมีความเห็นสอดคล้องกับความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒

ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า จากรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมปรากฏข้อเท็จจริงว่า พื้นที่บริเวณดังกล่าวเป็นป่าดิบชื้นที่มีความอุดมสมบูรณ์อยู่ในระดับต่ำ พื้นที่ป่าส่วนใหญ่ถูกบุกรุกแผ้วถาง และในส่วนของพื้นที่เกี่ยวกับชีวภาพทางน้ำก็ไม่พบทางน้ำธรรมชาติที่เป็นน้ำจืดแต่อย่างใด ทะเลบริเวณพื้นที่โครงการมีความสมบูรณ์อยู่ในระดับปานกลางและไม่ปรากฏว่ามีการทำประมงในพื้นที่ดังกล่าว อีกทั้งไม่เป็นแหล่งสำคัญทางด้านประวัติศาสตร์ แหล่งโบราณสถาน และแหล่งโบราณคดี หรือเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของท้องถิ่นแต่อย่างใด และพื้นที่โครงการตั้งอยู่บริเวณซึ่งมีความอุดมสมบูรณ์ของปะการังอยู่ในระดับต่ำ โดยในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมดังกล่าวก็ได้วางมาตรการป้องกันและ

แก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมไว้แล้ว อีกทั้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้เคยตรวจสอบแล้วพบว่า บริเวณเขาคมน้อยไม่ได้เป็นบริเวณที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยว ที่ดินบริเวณโดยรอบ แหล่งหินก็เป็นที่ดินกรรมสิทธิ์ของผู้ฟ้องคดีเอง ส่วนประเด็นที่พื้นที่โครงการมีปริมาณ หินสำรองเพียง ๑,๐๖๐,๐๐๐ ตัน ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า พื้นที่ดังกล่าวกระทรวงมหาดไทยได้ออก ประกาศกำหนดให้เป็นพื้นที่เพื่อการระเบิดและย่อยหินในที่ดินของรัฐ ตั้งแต่วันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๓๖ และกระทรวงอุตสาหกรรมได้ออกประกาศกำหนดให้เป็นพื้นที่แหล่งหิน อุตสาหกรรม โดยรายงานแผนการจัดการเหมืองหินอุตสาหกรรมบริเวณเขาคมน้อยของ สำนักงานทรัพยากรธรณีจังหวัดสุราษฎร์ธานียังระบุว่า จำนวนปริมาณแร่สำรองที่มีอยู่ จะใช้เวลาในการผลิตนานถึง ๑๐ ปี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เองก็เคยตรวจสอบข้อเท็จจริง และมีความเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า แหล่งหินเขาคมน้อยเป็นแหล่งหินที่มีความเหมาะสมต่อ การพัฒนาเป็นแหล่งหินอุตสาหกรรมเพื่อการก่อสร้าง สำหรับประเด็นที่กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๕๑ (พ.ศ. ๒๕๓๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ มีข้อกำหนดห้ามมีกิจการประเภทโรงงานที่ก่อให้เกิดความรำคาญ หรือมลพิษต่อชุมชน หรือ สิ่งแวดล้อมในบริเวณพื้นที่ดังกล่าว โดยโรงโม่หินเข้าข่ายตามข้อกำหนด นั้น กรณีก็มีได้เป็น การกำหนดห้ามโดยเด็ดขาด หากแต่โรงงานนี้ได้รับอนุญาตมาก่อนก็ไม่ขัดต่อกฎกระทรวงดังกล่าว

ดังนั้น การที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ มีมติไม่สมควรให้มีการ ดำเนินการโครงการเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมของผู้ฟ้องคดี และการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีความเห็นไม่อนุญาตให้ทำเหมืองแร่และโรงโม่หินในพื้นที่เกาะสมุย โดยเชื่อตามมติ ที่ประชุมของคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ ทั้งที่มติดังกล่าวปราศจากการวิเคราะห์ วิจัย ขาดการตรวจสอบข้อเท็จจริงที่จะนำไปใช้ประกอบการพิจารณาลงมติที่ถูกต้องและเป็นธรรม อีกทั้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยังรับเอามติดังกล่าวมาเป็นข้อพิจารณาในการไม่ดำเนินการ ตามขั้นตอนเพื่อออกไปอนุญาตประทานบัตรให้แก่ผู้ฟ้องคดี จึงเป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมาย และเป็นการใช้ดุลพินิจโดยไม่ชอบ การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เป็นการจงใจกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหาย

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือมีคำสั่ง ดังนี้

๑. เพิกถอนมติที่ประชุมคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงาน การวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ด้านโครงการเหมืองแร่ โครงการสำรวจและหรือ ผลิตปิโตรเลียม ครั้งที่ ๔/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ ที่มีมติไม่สมควร

/ให้ดำเนิน...

ให้ดำเนินโครงการเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูน (เพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง) ตามคำขอประทานบัตร ที่ ๒๒/๒๕๓๘ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๓๘

๒. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดำเนินการพิจารณาคำขออนุญาตประทานบัตร ที่ ๒๒/๒๕๓๘ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๓๘ ให้แก่ผู้ฟ้องคดีต่อไป โดยให้ถือเสมือนว่า รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมได้ผ่านการเห็นชอบจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ แล้ว

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้การว่า ในกระบวนการดำเนินการเพื่อให้มีการอนุญาตประทานบัตรแก่ผู้ยื่นคำขอ ต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ โดยได้รับการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในการทำเหมืองแร่จากผู้มีกรรมสิทธิ์ตามประมวลกฎหมายที่ดิน หรือสิทธิครอบครองตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ และต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบและแนวทางในการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๖ และมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ กรณีของผู้ฟ้องคดีนั้น ผู้ฟ้องคดีได้จัดส่งรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการทำเหมืองหินปูน (เพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง) ตามคำขอประทานบัตร ที่ ๒๒/๒๕๓๘ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๓๘ ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พิจารณา และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้นำกรณีดังกล่าวเสนอต่อคณะอนุกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมพิจารณาในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๔๒ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๔๒ ซึ่งที่ประชุมมีมติไม่สมควรอนุญาตการทำเหมืองหินในพื้นที่เกาะสมุย และเห็นควรให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพิกถอนพื้นที่ดังกล่าวออกจากแหล่งหินอุตสาหกรรมของจังหวัดสุราษฎร์ธานี เนื่องจากเห็นว่า การทำเหมืองจะมีผลกระทบต่อบรรยากาศการท่องเที่ยวและมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้นำผลการพิจารณาของคณะอนุกรรมการดังกล่าวเสนอต่อคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ด้านโครงการเหมืองแร่ โครงการสำรวจและหรือผลิตปิโตรเลียม ในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๔๒ เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๒ โดยที่ประชุมได้มีมติไม่เห็นชอบให้มีการดำเนินโครงการเหมืองแร่ต่อไปตามผลการพิจารณาของคณะอนุกรรมการฯ

ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นอุทธรณ์ในเรื่องดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้ส่งเจ้าหน้าที่ไปทำการศึกษาและเก็บข้อมูลรายละเอียดเพื่อวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้แหล่งหิน

เขาคมน้อย อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี และจัดทำรายงานการตรวจสอบแล้ว ประสานกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เพื่อให้พิจารณาทบทวนโครงการทำเหมืองแร่หินอุตสาหกรรม หินปูน (เพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง) ของผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงเสนอเรื่อง ให้คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ด้านโครงการเหมืองแร่ โครงการสำรวจและหรือผลิตปิโตรเลียมพิจารณา ในการประชุม ครั้งที่ ๔/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ ที่ประชุมมีมติไม่สมควรให้มีการดำเนินโครงการ โดยให้เป็นไปตามมติที่ประชุมของคณะกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและ ศิลปกรรม ในการประชุมครั้งที่ ๑๓/๒๕๔๓ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จึงได้มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ ว่า คณะกรรมการ ผู้ชำนาญการฯ มีมติไม่เห็นชอบให้มีการดำเนินโครงการอีกต่อไป และมีมติไม่สมควรให้มีการ ทำเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมในพื้นที่บนเกาะสมุย เนื่องจากมีผลกระทบต่อบรรยากาศ การท่องเที่ยวผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม และปัจจุบันสามารถขนส่งหินจากแผ่นดินใหญ่ เข้ามาได้ จึงไม่อาจดำเนินการเพื่อออกประทานบัตรให้แก่ผู้ฟ้องคดี ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้เสนอเรื่องคำขอประทานบัตรของผู้ฟ้องคดีให้คณะกรรมการตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ พิจารณา โดยคณะกรรมการฯ ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๔๔ เห็นควรไม่อนุญาต และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้มีคำสั่งไม่อนุญาตคำขอ ประทานบัตรดังกล่าว เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๔๕

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้การว่า ผู้ฟ้องคดีได้เสนอรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบ สิ่งแวดล้อม โครงการเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูน (เพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง) คำขอประทานบัตร ที่ ๒๒/๒๕๓๘ ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พิจารณา เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๔๑ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พิจารณาแล้วเสนอความเห็นเบื้องต้นเพื่อนำเสนอคณะกรรมการ ผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ด้านโครงการเหมืองแร่ โครงการสำรวจและหรือผลิตปิโตรเลียมพิจารณา ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๔๒ เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒ โดยที่ประชุมมีมติไม่เห็นชอบกับรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบ สิ่งแวดล้อม เนื่องจากขาดข้อมูลที่จำเป็นต่อการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมหลายประการ โดยเฉพาะการประเมินผลกระทบทางด้านทัศนียภาพ เมื่อมีมุมมองจากแนวเส้นทาง การเดินเรือเฟอร์รี่ระหว่างเกาะสมุย-สุราษฎร์ธานี และจากเกาะแตน และผลกระทบที่จะมีต่อ ป่าพรุ ซึ่งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของพื้นที่โครงการ รวมทั้งพื้นที่คำขอประทานบัตร

อยู่บนเกาะสมุย ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของประเทศ จึงให้ผู้ฟ้องคดีจัดทำรายละเอียดเพิ่มเติม ต่อมาคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ ได้มีหนังสือสอบถามข้อคิดเห็นจาก คณะอนุกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม ระหว่างนั้นผู้ฟ้องคดีก็ได้เสนอ รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูน (เพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง) ฉบับเพิ่มเติมต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๔๒ จากนั้นเลขานุการคณะกรรมการอนุรักษ์ฯ จึงได้ส่งความเห็นของ คณะอนุกรรมการอนุรักษ์ฯ ในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๔๒ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๔๒ ให้เลขานุการคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงนำรายงานการวิเคราะห์ ผลกระทบสิ่งแวดล้อมฉบับเพิ่มเติม พร้อมทั้งความเห็นของคณะอนุกรรมการอนุรักษ์ฯ เสนอ คณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ พิจารณาในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๔๒ เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๒ ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า การทำเหมืองหินบริเวณนี้จะเป็นการทำลายทัศนียภาพธรรมชาติและขัดแย้งกับการเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติบนเกาะสมุย ประกอบกับผลการศึกษาของแผนการจัดการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติบริเวณเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย ได้กำหนดให้พื้นที่บริเวณนี้เป็นพื้นที่สงวนเพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติ เนื่องจากมีความสำคัญ ควรอนุรักษ์เป็นแหล่งมรดกทางธรรมชาติประเภทที่มีระบบนิเวศหลายระบบอยู่ในพื้นที่ บริเวณเดียวกัน และมีความสำคัญต่อโครงสร้างการยึดเกาะของชายฝั่งและเป็นระบบนิเวศ ที่มีความซับซ้อนและเอื้อประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของประชาชนในท้องถิ่น ตลอดจนที่มีความสำคัญเป็นแหล่งธรรมชาติที่มีความงาม รวมทั้งได้เสนอให้ยกเลิกการทำเหมืองแร่หิน โดยไม่ต่อสัมปทานเมื่อหมดอายุ ทั้งนี้ เนื่องจากการระเบิดหินมีความไม่เหมาะสมสำหรับ เกาะสมุย เนื่องจากมีผลกระทบต่อบรรยากาศการท่องเที่ยวและผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม อีกทั้งปัจจุบันสามารถขนส่งหินจากแผ่นดินใหญ่เข้ามาได้จึงไม่จำเป็นต้องมีการทำเหมืองหิน อีกต่อไป โดยที่ประชุมได้นำมติของคณะอนุกรรมการอนุรักษ์ฯ ที่มีมติไม่สมควรอนุญาต การทำเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูนเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้างในพื้นที่บนเกาะสมุย และควรประสานงานกับกรมทรัพยากรธรณี เพื่อเพิกถอนพื้นที่นี้ออกจากประกาศ กระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดพื้นที่แหล่งหินอุตสาหกรรม มาพิจารณาด้วย จนในที่สุดคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ มีความเห็นสอดคล้องกับความเห็นของ คณะอนุกรรมการอนุรักษ์ฯ จึงมีมติไม่เห็นชอบให้มีการดำเนินโครงการของผู้ฟ้องคดี

ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือประสานผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เพื่อให้พิจารณา ทบทวนโครงการทำเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูน (เพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง) ของผู้ฟ้องคดี โดยผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำร้องต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เพื่อขอให้ทบทวนโครงการ ทำเหมืองแร่ดังกล่าวด้วย กองวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมในฐานะเลขานุการของ คณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ จึงมีหนังสือขอความร่วมมือจากกองอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและ ศิลปกรรม ในฐานะเลขานุการของคณะอนุกรรมการอนุรักษ์ฯ เพื่อนำเรื่องของผู้ฟ้องคดี เสนอต่อคณะอนุกรรมการอนุรักษ์ฯ โดยคณะอนุกรรมการอนุรักษ์ฯ ในการประชุมครั้งที่ ๑๓/๒๕๔๓ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า กฎหมายของ กรมการผังเมืองได้กำหนดให้บริเวณดังกล่าวเป็นเขตที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรม และกำหนดห้ามการใช้ประโยชน์ในที่ดินเพื่อกิจกรรมโรงงานทุกประเภทที่ก่อให้เกิด เหตุรำคาญหรือเป็นมลพิษต่อชุมชนหรือสิ่งแวดล้อม ซึ่งโรงโม่หินเข้าข่ายตามข้อห้ามดังกล่าว นอกจากนั้น พื้นที่บริเวณนี้ ในแผนการจัดการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติบริเวณเกาะสมุย ได้เสนอให้เป็นพื้นที่สงวน เนื่องจากมีความสำคัญต่อโครงสร้างการยึดเกาะของชายฝั่งทะเล และเป็นระบบนิเวศที่มีความซับซ้อน ในส่วนความต้องการใช้หินบนเกาะสมุยควร จะพิจารณานำหินมาจากบนแผ่นดินในจังหวัดสุราษฎร์ธานีเพื่อป้องกันผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม บนเกาะสมุย ซึ่งปัจจุบันเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สำคัญ จึงมีมติไม่เห็นด้วยกับ การทำเหมืองแร่หินและโรงโม่หินในพื้นที่เกาะสมุย

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ ได้นำเรื่องขอให้พิจารณา ทบทวนโครงการทำเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูน (เพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง) ของผู้ฟ้องคดี และความเห็นพร้อมมติของคณะอนุกรรมการอนุรักษ์ฯ เสนอต่อคณะกรรมการ ผู้ชำนาญการฯ ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๔๔ วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ ซึ่งที่ประชุม พิจารณาแล้วมีมติยืนยันตามมติเดิม คือไม่สมควรให้มีการดำเนินโครงการเหมืองแร่อุตสาหกรรม ชนิดหินปูน (เพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง) ของผู้ฟ้องคดี ต่อมาคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ ได้มีการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๔๔ ฝ่ายเลขานุการฯ จึงนำ รายงานการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๔๔ วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ เสนอที่ประชุมเพื่อรับรอง รายงานการประชุมดังกล่าว ซึ่งที่ประชุมได้แก้ไขความในส่วนที่เป็นความเห็นของผู้แทน กรมทรัพยากรธรณีว่า เหตุผลในการไม่เห็นชอบให้มีการทำเหมืองแร่ตามคำขอประทานบัตร แปลงนี้ ควรยึดหลักข้อกำหนดห้ามมีกิจกรรมประเภทโรงโม่หินในพื้นที่ดังกล่าว

ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๕๑ (พ.ศ. ๒๕๓๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ ในส่วนของเหตุผลอื่น ทั้งทางด้านปริมาณหินสำรองมีน้อยและด้านทัศนียภาพ เป็นเหตุผลที่สามารถโต้แย้งได้ รวมทั้งได้มีการจัดทำแผนการจัดการแหล่งหินดังกล่าว เพื่อกำหนดมาตรการในการท่าเหมืองแร่และการป้องกันแก้ไขผลกระทบ จากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงได้มีหนังสือแจ้งให้อธิบดีกรมทรัพยากรธรณีทราบถึงมติของ คณะกรรมการผู้ชำนาญการดังกล่าว

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีหนังสือขอความเห็นจากกรมการผังเมืองว่า การประกอบกิจการเหมืองแร่และโรงโม่หินของผู้ฟ้องคดี เป็นการขัดแย้งต่อข้อกำหนด เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดินภายในเขตผังเมืองรวม ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๕๑ (พ.ศ. ๒๕๓๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ หรือไม่ โดยกรมการผังเมืองได้มีหนังสือแจ้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ว่า ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๕๑ (พ.ศ. ๒๕๓๘)ฯ กำหนดให้พื้นที่โครงการดังกล่าวเป็นการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทชนบท และเกษตรกรรม (สีเขียว) ซึ่งการดำเนินโครงการดังกล่าวเข้าข่ายโครงการที่ก่อให้เกิด เหตุรำคาญตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขเป็นมลพิษต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม หากโรงงานนี้ได้รับอนุญาตมาก่อนก็ไม่ขัดต่อกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๕๑ (พ.ศ. ๒๕๓๘)ฯ ตามมาตรา ๒๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งในเรื่องนี้ ผู้ฟ้องคดีจะอ้างว่าตนเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้ทำการระเบิดและย่อยหินมาก่อนแล้วไม่ได้ เนื่องจากข้อเท็จจริงปรากฏว่ากฎกระทรวงดังกล่าวใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๓๘ แต่ผู้ฟ้องคดีได้รับใบอนุญาตจากกรมที่ดินให้ประกอบกิจการระเบิดหินและย่อยหินในที่ดิน ของรัฐ ในวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๖ และสิ้นสุดการอนุญาตในวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๓๘ ตามใบอนุญาตเลขที่ ๗/๒๕๓๖ ลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๖ และผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำขอ ประทานบัตรชั่วคราวต่อทรัพยากรธรณีจังหวัดสุราษฎร์ธานี ในวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๓๙ อันแสดงว่าช่วงระยะเวลาหว่างวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๓๘ ถึงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๓๘ ผู้ฟ้องคดีมิได้รับประทานบัตรหรือประทานบัตรชั่วคราวแต่อย่างใด

การพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการเหมืองแร่ ดังกล่าวของคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๔๒ เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒ และที่ประชุมมีมติไม่เห็นชอบกับรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ดังกล่าวโดยให้ผู้ฟ้องคดีจัดทำรายละเอียดเพิ่มเติมนั้น เป็นการใช้อำนาจตามมาตรา ๔๘

แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ และเป็น การพิจารณาภายใต้อำนาจหน้าที่ที่ได้รับจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ทั้งนี้ ตามคำสั่งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๔๐ ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๔๐

จากข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และคณะกรรมการ ผู้ชำนาญการฯ ได้ดำเนินการตามขั้นตอนในการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบ สิ่งแวดล้อมภายใต้กรอบอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด และชอบด้วยเหตุผลแล้ว

สำหรับการที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ สอบถามข้อคิดเห็นจากคณะอนุกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม เนื่องจากเห็นว่าเกาะสมุยมีชายหาดที่เป็นแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ การสอบถามดังกล่าว ก็เพื่อประโยชน์ในการได้มาซึ่งข้อเท็จจริงที่จะใช้ประกอบการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการนี้ อันเป็นการกระทำภายใต้อำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบจาก คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ โดยความเห็นของคณะอนุกรรมการอนุรักษ์ฯ เป็นความเห็นที่ทรงคุณค่ายิ่ง เนื่องจากคณะอนุกรรมการอนุรักษ์ฯ ที่พิจารณาในเรื่องนี้ ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ ทั้งจากภาครัฐและเอกชน ส่วนที่ผู้ฟ้องคดี อ้างว่าคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ มิได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงและสำรวจพื้นที่แล้วมีมติออกมา ถือเป็นมติที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายนั้น ประเด็นนี้ เป็นดุลพินิจของคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ ที่จะพิจารณาจากข้อเท็จจริงใดบ้าง จึงจะเป็นการเพียงพอในการพิจารณาโครงการนั้น มิได้หมายความว่าคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ จะต้องเข้าตรวจสอบสถานที่โครงการทุกโครงการ จึงจะพิจารณาและมีมติได้ ส่วนที่ว่าปริมาณหินสำรองตามรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบ สิ่งแวดล้อมระบุว่าต้องใช้เวลาในการผลิตถึง ๑๐ ปี นั้น คณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ มิได้พิจารณาเฉพาะปริมาณแร่ที่มีอยู่และระยะเวลาที่ใช้ในการผลิตเท่านั้น แต่ต้องพิจารณา ถึงความเหมาะสม ความคุ้มทุนในเชิงเศรษฐกิจ รวมทั้งความคุ้มค่ากับสภาพแวดล้อมหรือ ทรัพยากรธรรมชาติที่ต้องสูญเสียไปด้วย

ส่วนประเด็นที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าได้ใช้สิทธิอุทธรณ์การพิจารณาผลการวิเคราะห์ ผลกระทบสิ่งแวดล้อมต่อคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๔๓ นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ตรวจสอบระบบการลงรับเอกสารของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ แล้ว ไม่ปรากฏว่า ในวันดังกล่าวผู้ฟ้องคดีได้ใช้สิทธิอุทธรณ์แต่อย่างใด และหนังสือที่ผู้ฟ้องคดีมีถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๔๓ ก็เป็นเพียงหนังสือขอความเป็นธรรมเท่านั้น จึงมิใช่เป็นการ

อุทธรณ์คำสั่งทางปกครองตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ส่วนการที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ ได้ทบทวนการพิจารณารายงานวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการดังกล่าวในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๔๔ ในวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ มิใช่เป็นการพิจารณาการขออุทธรณ์คำสั่งทางปกครองของผู้ฟ้องคดี เนื่องจากผู้ฟ้องคดีไม่ได้อุทธรณ์คำสั่งทางปกครองเกี่ยวกับการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมต่อคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ แต่เป็นการพิจารณาทบทวนตามหนังสือกรมทรัพยากรธรณี ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้ขออุทธรณ์การดำเนินการตามคำขอประทานบัตร ที่ ๒๒/๒๕๓๘ ต่อกรมทรัพยากรธรณี ดังนั้น เมื่อคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ มีมติโดยยืนตามมติเดิม ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อให้พิจารณาพิพากษาว่ามติของคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๔๔ ในวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ เป็นการใช้อิทธิพลโดยมิชอบ

ผู้ฟ้องคดีคัดค้านคำให้การว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ยอมรับว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ดำเนินการจัดส่งเจ้าหน้าที่ไปศึกษาและเก็บข้อมูลรายละเอียดเพื่อวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้แหล่งหินเขาคมน้อย อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี และจัดทำรายงานการตรวจสอบไว้ โดยคณะผู้ตรวจสอบมีความเห็นว่า แหล่งหินเขาคมน้อยเป็นแหล่งที่มีความเหมาะสมต่อการพัฒนาเป็นแหล่งหินอุตสาหกรรมเพื่อการก่อสร้างของอำเภอเกาะสมุย เนื่องจากเคยได้รับอนุญาตให้ทำการระเบิดและย่อยหิน เป็นแหล่งที่มีการจัดทำแผนการจัดการมาก่อนซึ่งสามารถที่จะทำเหมืองได้ตามหลักวิศวกรรม และเป็นบริเวณที่ไม่มีศักยภาพที่จะพัฒนาด้านการท่องเที่ยว อีกทั้งได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนที่จะประกาศกำหนดเป็นแหล่งหินเพื่อการอุตสาหกรรม และหน่วยงานต่าง ๆ หลายหน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชน องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นและชุมชนก็ไม่คัดค้านที่จะมีโครงการเหมืองแร่ในบริเวณดังกล่าวเพื่อรองรับความต้องการใช้หินภายในเกาะสมุยที่ขยายตัวอย่างรวดเร็ว การพัฒนาแหล่งหินเขาคมน้อยมาใช้เป็นแหล่งหินอุตสาหกรรมเพื่อการก่อสร้างตามคำขอประทานบัตรที่ ๒๒/๒๕๓๘ สามารถควบคุมและกำกับดูแลการทำเหมืองให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุดได้ตามแผนผังโครงการทำเหมืองและเงื่อนไขทางด้านสิ่งแวดล้อม ดังนั้น จึงเท่ากับ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เห็นชอบด้วยกับการที่จะอนุญาตตามคำขอประทานบัตรให้แก่ผู้ฟ้องคดี แต่กลับอ้างว่า เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่เห็นชอบด้วยกับรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงไม่อาจดำเนินการตามขั้นตอนเพื่อให้มีการ

อนุญาตประทานบัตรได้ และปรากฏตามรายงานการประชุมคณะกรรมการผู้ชำนาญการ ครั้งที่ ๕/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๔๔ ว่า ผู้แทนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ให้ความเห็น ต่อที่ประชุมว่า เหตุผลในการไม่เห็นชอบให้มีการทำเหมืองตามคำขอประทานบัตรแปลงนี้ ควรยึดหลักข้อกำหนดห้ามมีกิจกรรมประเภทโรงโม่หินในพื้นที่ดังกล่าวตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๒๕๑ (พ.ศ. ๒๕๓๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ ไม่ปรากฏว่าผู้แทนของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้พยายามดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อให้เกิด ความเป็นธรรมแก่ผู้ฟ้องคดี ทั้งนี้ การอ้างถึงกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๒๕๑ (พ.ศ. ๒๕๓๘) ก็ไม่ได้เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แต่อย่างใด การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยเหตุผลและไม่เป็นธรรม

ตามหนังสือของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ อก ๐๓๑๕/ปป. ๔๑ ลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๔๔ ที่ระบุว่า คณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ พิจารณาแล้วมีมติไม่เห็นชอบ ให้มีการทำเหมืองแร่และโรงโม่หินบนเกาะสมุย จึงเห็นควรไม่อนุญาตประทานบัตรตามคำขอ โดยอ้างมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ นั้น มาตรา ๕๔ ไม่ได้เกี่ยวข้องกับ เหตุที่ปรากฏในหนังสือดังกล่าวเลย เพราะกรณีของผู้ฟ้องคดีมีใช้การขอต่อประทานบัตร หรือเป็นกรณีตามมาตรา ๕๔ หากแต่เป็นเรื่องการยื่นคำขอประทานบัตรใหม่

ตามคำให้การของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ว่า ในการประชุมคณะกรรมการ ผู้ชำนาญการฯ ครั้งที่ ๓/๒๕๔๒ เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒ ที่ประชุมมีมติไม่เห็นชอบ กับรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โดยให้ผู้ฟ้องคดีจัดทำรายละเอียดเพิ่มเติม นั้น ผู้ฟ้องคดีได้จัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมเพิ่มเติมเป็นที่เรียบร้อยแล้ว แต่เมื่อพิจารณาจากคำให้การของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ แล้ว ย่อมรับฟังได้ว่า ในการประชุม คณะอนุกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม ครั้งที่ ๖/๒๕๔๒ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๔๒ นั้น ไม่มีข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบ สิ่งแวดล้อมเพิ่มเติมที่ผู้ฟ้องคดีได้จัดทำไว้ใหม่แต่อย่างใด และในการประชุมครั้งดังกล่าว ก็ไม่ปรากฏว่ามีการพิจารณาโดยอาศัยหลักฐานข้อมูลจากแหล่งใดและมีความเข้าใจเกี่ยวกับ ปัญหาดังกล่าวเพียงใด ไม่ปรากฏว่าได้มีการวิเคราะห์ วิจัย หรือมีการพิจารณาอย่าง ละเอียดรอบคอบแต่อย่างใด และไม่ปรากฏเลยว่าได้มีการลงไปตรวจสอบข้อเท็จจริง ยังก่เกิดเหตุด้วย ส่วนในการประชุมของคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ ครั้งที่ ๘/๒๕๔๒ เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๒ นั้น แม้จะมีข้อมูลเกี่ยวกับรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบ

สิ่งแวดล้อมเพิ่มเติม และยังมีรายงานการตรวจสอบข้อเท็จจริงของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ พร้อมทั้งจะนำมาประกอบการพิจารณาได้ แต่คณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ ก็ได้หยิบยกขึ้นมาเป็นข้อพิจารณา คงฟังแต่เพียงความคิดเห็นและมติของคณะอนุกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมเท่านั้น

ตามคำให้การของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่กล่าวถึงมติและเหตุผลของที่ประชุมคณะอนุกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม ครั้งที่ ๑๓/๒๕๔๓ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ ที่มีมติไม่เห็นด้วยกับการทำเหมืองแร่และโรงโม่หินนั้น ข้ออ้างเหตุผล ข้อวินิจฉัยและลักษณะของการประชุมก็เหมือนกับการประชุมของคณะอนุกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม ครั้งที่ ๖/๒๕๔๒ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๔๒ ต่างกันตรงที่การประชุมครั้งที่ ๑๓/๒๕๔๓ มีการกล่าวอ้างถึงกฎหมายว่าด้วยการผังเมืองเพิ่มเติมขึ้นมาเท่านั้น และเมื่อมีการนำมติของคณะอนุกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม ในการประชุมครั้งที่ ๑๓/๒๕๔๓ เสนอต่อคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ ที่ประชุมก็มีมติยืนตามมติเดิมโดยมีความเห็นไม่สมควรให้มีการดำเนินการทำเหมืองแร่ในที่ดินดังกล่าว ทั้งนี้ โดยไม่มีการตรวจสอบว่า การอ้างกฎหมายว่าด้วยการผังเมืองดังกล่าวนั้น ถูกต้องชอบด้วยกฎหมายและเหตุผลแล้วหรือไม่ ทั้งที่ความจริงแล้วหนังสือที่กรมการผังเมืองมีถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ฉบับลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๔๔ มิได้กำหนดห้ามไว้เป็นการเด็ดขาด หากเป็นโรงงานที่ได้รับอนุญาตมาก่อน ก็ไม่ขัดต่อกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๕๑ (พ.ศ. ๒๕๓๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ทราบที่อยู่แล้วว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้ทำการระเบิดและย่อยหินมาก่อน นอกจากนี้ โดยอำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม และคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ ก็ไม่ควรก้าวล่วงไปถึงเรื่องกฎกระทรวงที่ออกตามความในพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ อันเป็นเรื่องที่กรมการผังเมืองซึ่งรับผิดชอบโดยตรงจะเป็นผู้พิจารณา

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้การเพิ่มเติมว่า ในการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูน (เพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง) ของผู้ฟ้องคดี มีการนำเรื่องเข้าพิจารณาในที่ประชุมคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ พิจารณารวมทั้งสิ้น ๓ ครั้ง คือ ครั้งที่ ๓/๒๕๔๒ เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒ ครั้งที่ ๘/๒๕๔๒

/เมื่อวันที่...

เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๒ และครั้งที่ ๔/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ ซึ่งในการประชุมแต่ละครั้ง ผู้แทนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในฐานะกรรมการได้ชี้แจงข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีส่วนเกี่ยวข้องให้ที่ประชุมทราบแล้ว โดยในการพิจารณาคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี ในการประชุมคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ ครั้งที่ ๔/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ ผู้แทนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ให้ความเห็นว่า การอ้างว่าปริมาณหินสำรองของพื้นที่คำขอประทานบัตรที่จะทำเหมืองได้มีน้อยเป็นเหตุผลที่สามารถโต้แย้งได้ เนื่องจากไม่มีตัวชี้วัดที่แน่นอน ขึ้นอยู่กับความคิดเห็นของแต่ละบุคคล ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้แทนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ ได้ชี้แจงโดยตลอด ดังนั้น เมื่อมีกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๕๑ (พ.ศ. ๒๕๓๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ ห้ามการประกอบกิจการประเภทโรงงานที่ก่อให้เกิดเหตุรำคาญหรือมลพิษต่อชุมชนหรือสิ่งแวดล้อมในบริเวณพื้นที่ดังกล่าวใช้บังคับ โดยโรงโม่หินเข้าข่ายตามข้อกำหนดดังกล่าว จึงควรเป็นเหตุผลที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ จะใช้พิจารณาไม่เห็นชอบให้มีการทำเหมืองตามคำขอประทานบัตรของผู้ฟ้องคดี ซึ่งเป็นกิจกรรมต้นน้ำเพื่อผลิตหินป้อนโรงโม่หินของผู้ฟ้องคดี และเนื่องจากเป็นข้อห้ามตามกฎหมายที่ส่วนราชการและประชาชนทั่วไปจะต้องปฏิบัติตาม ทั้งนี้ หากผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยกับผลการพิจารณาของคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ ก็จะต้องไปอุทธรณ์หรือดำเนินการขอผ่อนผันตามกฎหมายว่าด้วยการผังเมืองให้เรียบร้อยเสียก่อนที่จะขออุทธรณ์การพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการต่อไป ส่วนการออกประทานบัตรให้ทำเหมืองแร่ตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ เป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ และในการพิจารณาว่าจะอนุญาตประทานบัตรหรือไม่นั้นเป็นดุลพินิจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม โดยพิจารณาจากความเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ รวมทั้งข้อมูลอื่น ๆ ในหลาย ๆ ด้านเพื่อประกอบการพิจารณาให้เป็นไปโดยถูกต้องและรอบคอบ โดยในทางปฏิบัติ การเสนอเรื่องอนุญาตหรือไม่อนุญาตสิทธิต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ จะต้องผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการตามพระราชบัญญัติดังกล่าวก่อน สำหรับคำขอประทานบัตรของผู้ฟ้องคดี ไม่ได้รับความเห็นชอบรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้ดำเนินการเพื่อไม่อนุญาตคำขอประทานบัตรแปลงนี้ โดยผ่านการพิจารณา

/จากคณะกรรมการ...

จากคณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมได้มีคำสั่งไม่อนุญาตคำขอประทานบัตรตามนัยมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้การเพิ่มเติมว่า ตามคำคัดค้านคำให้การของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ มติและเหตุผลของคณะอนุกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม ในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๔๒ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๔๒ เป็นการประชุมโดยไม่มีข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมเพิ่มเติมที่ผู้ฟ้องคดี ได้จัดทำใหม่นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ขอให้ทราบว่า คณะอนุกรรมการอนุรักษ์ฯ มิได้มีหน้าที่ ในการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม จึงอาจจะประชุมโดยมีข้อมูล รายละเอียดเกี่ยวกับรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมเพิ่มเติมที่ผู้ฟ้องคดีได้จัดทำไป หรือไม่ก็ได้ ในการประชุมครั้งดังกล่าว คณะอนุกรรมการอนุรักษ์ฯ ได้อาศัยข้อมูลจาก แผนการจัดการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติบริเวณเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ประกอบการพิจารณา ซึ่งเป็นงานวิจัยที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ว่าจ้างให้สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทยเป็นผู้ศึกษา โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้นำผลการวิจัยดังกล่าว มากำหนดเป็นแผนการจัดการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ บริเวณเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี มาโดยตลอด และใช้แผนการจัดการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ บริเวณเกาะสมุยนี้ เป็นแนวทางกำหนดเพื่อของบประมาณในการจัดการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติบริเวณ เกาะสมุยด้วย ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผลงานการวิจัยดังกล่าว มีข้อมูลครบถ้วนทุกเรื่อง ทุกขั้นตอน และการที่คณะอนุกรรมการอนุรักษ์ฯ เป็นผู้พิจารณาและกำกับการศึกษา งานวิจัยโครงการจัดทำแผนการจัดการและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติบริเวณเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี มาตั้งแต่เริ่มจนกระทั่งงานวิจัยโครงการดังกล่าวเสร็จสิ้น อีกทั้ง คณะอนุกรรมการดังกล่าวประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ ทั้งภาครัฐและ เอกชน ซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดยคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ย่อมแสดงว่า คณะอนุกรรมการนี้เป็นผู้มีความรู้และเข้าใจปัญหาต่างๆ ในบริเวณเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นอย่างดี ดังนั้น การที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ ในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๔๒ เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๒ นำความเห็นของคณะอนุกรรมการอนุรักษ์ฯ มาประกอบการ พิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการดังกล่าว จึงเป็นการกระทำที่ ชอบด้วยเหตุผล และโดยที่กฎหมายให้อำนาจคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ พิจารณาข้อเท็จจริง จากรายงานหรือจากความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิได้ การที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ

นำความเห็นของคณะอนุกรรมการอนุรักษ์ฯ มาประกอบการพิจารณา จึงชอบด้วยกฎหมาย ถือได้ว่าเป็นการพิจารณาบนพื้นฐานของการรับฟังพยานหลักฐาน ซึ่งกระทำโดยชอบด้วยกฎหมายและเหตุผล รวมทั้งมีพยานหลักฐานอ้างอิงได้จากงานวิจัยของสถาบันอันเป็นที่ยอมรับทางวิชาการและผ่านการกำกับของคณะอนุกรรมการอนุรักษ์ฯ แล้ว

ศาลได้มีคำสั่งเรียกรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม เข้ามาเป็น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ให้การว่า คณะกรรมการตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๔๔ เห็นควรไม่อนุญาตประทานบัตรตามคำขอ ที่ ๒๒/๒๕๓๘ ของผู้ฟ้องคดี โดยมีเหตุผล ดังนี้

ในกระบวนการดำเนินการเพื่อให้มีการอนุญาตประทานบัตรแก่ผู้ยื่นคำขอ ต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ และต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบและแนวทางในการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๖ และมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ เมื่อผู้ฟ้องคดี ได้จัดส่งรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการทำเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูน (เพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง) ตามคำขอประทานบัตร ที่ ๒๒/๒๕๓๘ ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พิจารณาแล้ว คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ด้านโครงการเหมืองแร่ โครงการสำรวจและหรือผลิตปิโตรเลียมได้ พิจารณามีมติไม่ให้มีการทำเหมืองแร่และโรงโม่หินบนเกาะสมุย ผู้ฟ้องคดีได้อุทธรณ์ การพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมดังกล่าว แต่คณะกรรมการ ผู้ชำนาญการฯ ยืนยันมติไม่เห็นชอบให้มีการทำเหมืองแร่และโรงโม่หินบนเกาะสมุย เมื่อ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่เห็นชอบรายงานดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงไม่อนุญาตคำขอประทานบัตร ที่ ๒๒/๒๕๓๘ ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการตามพระราชบัญญัติแร่ฯ เสนอ

ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่ออกประทานบัตรการทำเหมืองแร่ให้แก่ผู้ฟ้องคดีที่ยื่นขออนุญาต ทำเหมืองแร่ชนิดหินปูน ที่เขาคมน้อย หมู่ที่ ๔ ตำบลตลิ่งงาม อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ โดยเห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีเคย

/ได้รับอนุญาต...

ได้รับอนุญาตให้ระเบิดและย่อยหินตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินมาก่อน ตามใบอนุญาตเลขที่ ๗/๒๕๓๖ ลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๖ โดยได้รับอนุญาตให้ระเบิดและย่อยหินในที่ดินของรัฐระหว่างวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๖ และสิ้นสุดการอนุญาตในวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๓๘ ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๓๘ คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้โอนความรับผิดชอบในการอนุญาตให้ระเบิดและย่อยหินดังกล่าวไปอยู่ในความรับผิดชอบของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ฟ้องคดีจึงได้ยื่นคำขออนุญาตต่อสำนักงานทรัพยากรธรณีจังหวัดสุราษฎร์ธานีเพื่อขอรับประทานบัตรเหมืองแร่ ตามคำขอเลขที่ ๒๒/๒๕๓๘ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๓๘ และได้จัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูนเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง โดยมอบให้บริษัท เอส.พี.เอส. คอนสตรัคชั่น เซอร์วิส จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่ได้รับอนุญาตจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้เป็นผู้มีสิทธิทำรายงานเกี่ยวกับการศึกษาและมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมดำเนินการแล้วเสนอต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้นำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการดังกล่าวเสนอต่อคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ด้านโครงการเหมืองแร่โครงการสำรวจและหรือผลิตปิโตรเลียมเพื่อพิจารณาตามมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ ได้ประชุมพิจารณาเมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒ และมีมติไม่เห็นชอบกับรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และได้แจ้งมติของที่ประชุมให้ผู้ฟ้องคดีทราบ โดยให้จัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเพิ่มเติม เนื่องจากยังขาดข้อมูลที่จำเป็นต่อการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมหลายประการ โดยเฉพาะการประเมินผลทางด้านทัศนียภาพการท่องเที่ยวเมื่อมีมุมมองจากแนวเส้นทางการเดินทางเรือเฟอร์รี่ระหว่างเกาะสมุย - สุราษฎร์ธานี และจากเกาะเตตน และผลกระทบที่มีต่อป่าพรุ ซึ่งอยู่ทางด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของที่ตั้งโครงการ โดยที่พื้นที่ประทานบัตรอยู่บนเกาะสมุย อันเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศ ซึ่งต่อมาผู้ฟ้องคดีได้เสนอรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูนเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้างเพิ่มเติมต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๔๒

คณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ ได้มีความเห็นให้สอบถามข้อคิดเห็นจากคณะอนุกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม อันเป็นการใช้อำนาจ

ตามความในมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ คณะอนุกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมได้ประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๔๒ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๔๒ ลงมติว่า การทำเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมในบริเวณที่ขอประทานบัตรจะเป็นการทำลายทัศนียภาพธรรมชาติและขัดแย้งกับการเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติบริเวณเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทยได้กำหนดให้พื้นที่บริเวณที่ขอประทานบัตรเป็นพื้นที่สงวนเพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติ เนื่องจากมีความสำคัญควรอนุรักษ์เป็นแหล่งมรดกทางธรรมชาติประเภทที่มีระบบนิเวศหลายระบบอยู่ในพื้นที่บริเวณเดียวกันและมีความสำคัญต่อโครงสร้างการยึดเกาะของชายฝั่ง และเป็นระบบนิเวศที่มีความซับซ้อนและเอื้อประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของประชาชนในท้องถิ่น ตลอดทั้งมีความสำคัญเป็นแหล่งธรรมชาติที่มีความงาม การระเบิดหินมีความไม่เหมาะสมสำหรับเกาะสมุย เนื่องจากมีผลกระทบต่อบรรยากาศการท่องเที่ยวและผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม และในปัจจุบันสามารถขนส่งหินจากแผ่นดินใหญ่เข้ามาได้ จึงไม่จำเป็นต้องมีการทำเหมืองหินอีกต่อไป จึงมีมติไม่สมควรอนุญาตการทำเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูนเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้างในพื้นที่เกาะสมุย

ต่อมาในการประชุมคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ ครั้งที่ ๘/๒๕๔๒ เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๒ ที่ประชุมได้พิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมฉบับเพิ่มเติมและความเห็นของคณะอนุกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมดังกล่าวแล้ว มีมติไม่เห็นชอบให้มีการดำเนินโครงการอีกต่อไป และแจ้งมติให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทราบ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้นำเรื่องดังกล่าวเสนอต่อคณะกรรมการตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ เพื่อพิจารณา โดยคณะกรรมการดังกล่าวได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๔๔ เห็นควรไม่อนุญาตคำขอประทานบัตรของผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงมีคำสั่งไม่ออกประทานบัตรให้แก่ผู้ฟ้องคดี เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๔๕ จึงเห็นว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้พิจารณาแล้วมีคำสั่งไม่อนุญาตให้มีการทำเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมที่เขาควนน้อย อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี แม้ว่าพื้นที่ดังกล่าวกระทรวงอุตสาหกรรมจะได้ประกาศให้เป็นแหล่งหินอุตสาหกรรม เมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๔๐ ก็ตาม แต่โดยที่การขออนุญาตโครงการดังกล่าวมีขึ้นตอนตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดว่า

/โครงการดังกล่าว...

โครงการดังกล่าวต้องผ่านการพิจารณาด้านผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมก่อน ในเมื่อคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ ได้พิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมแล้วมีความเห็นว่าไม่ควรอนุญาต เนื่องจากมีผลกระทบต่อทัศนียภาพและบรรยากาศการท่องเที่ยวและมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยไม่ปรากฏว่าเป็นการใช้ดุลพินิจที่ไม่ชอบ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงไม่อาจออกประทานบัตรอนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีทำเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมได้ ตามนัยมาตรา ๔๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่ออกประทานบัตรให้มีการทำเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูนเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้างแก่ผู้ฟ้องคดี จึงเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว พิพากษายกฟ้อง

ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า

ตามที่ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยว่า คณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ ได้พิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมแล้ว มีความเห็นว่าไม่ควรอนุญาต เนื่องจากมีผลกระทบต่อทัศนียภาพและบรรยากาศการท่องเที่ยวและมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยไม่ปรากฏว่าเป็นการใช้ดุลพินิจไม่ชอบ นั้น ศาลมิได้ชี้แจงแสดงเหตุผลในคำวินิจฉัยเลยว่า เหตุผลของคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ ที่ว่าไม่ควรอนุญาตนั้น เป็นความจริงหรือไม่ มีหลักฐานพยานบุคคลหรือเอกสารใดที่ยืนยันหรือสนับสนุน และพยานหลักฐานที่ผู้ฟ้องคดีนำเสนอต่อศาลนั้น ไม่น่าเชื่อถือ หรือไม่สามารถบ่งชี้เหตุผลของคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ ได้ เนื่องจากเหตุผลใด คำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดของศาลปกครองชั้นต้น จึงขัดต่อมาตรา ๖๙ (๕) และ (๖) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒

ศาลปกครองชั้นต้นไม่ได้หยิบยกเหตุผลในการประชุมของคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ ขึ้นพิจารณาทั้งหมด ซึ่งข้อเท็จจริงรับฟังเป็นที่ยุติแล้วว่า มีการประชุมรวม ๔ ครั้ง ดังนี้

การประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ที่ประชุมมีมติไม่เห็นชอบกับรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงได้แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีจัดทำรายละเอียดเพิ่มเติม

การประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๒ ที่ประชุมก็ยังมีมติไม่เห็นชอบ แม้จะได้รับรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมฉบับเพิ่มเติมจาก

/ผู้ฟ้องคดี...

ผู้ฟ้องคดี โดยได้อ้างเหตุผลจากรายงานการประชุมของคณะอนุกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม ครั้งที่ ๖/๒๕๔๒ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๔๒ซึ่งให้เหตุผลเพียงว่า มีผลกระทบต่อบรรยากาศการท่องเที่ยวและมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

การประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ ที่ประชุมมีมติไม่สมควรให้มีการดำเนินโครงการเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมของผู้ฟ้องคดี โดยอ้างมติที่ประชุมของคณะอนุกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแห่งชาติและศิลปกรรม ครั้งที่ ๑๓/๒๕๔๓ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ ซึ่งมีมติไม่สมควรให้มีการทำเหมืองแร่และโรงโม่หินบนเกาะสมุย โดยอ้างเหตุผลว่า การทำเหมืองแร่จะก่อให้เกิดผลกระทบต่อทัศนียภาพต่อการท่องเที่ยวที่เดินเรือรอบเกาะ และจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อบรรยากาศการท่องเที่ยวซึ่งพื้นที่ในโครงการมีปริมาณหินสำรองเพียง ๑ ล้านตัน สามารถแก้ไขปัญหาได้ในระยะเวลาสั้น ๆ และขัดต่อกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๕๑ (พ.ศ. ๒๕๓๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งห้ามมีกิจการประเภทโรงงานที่ก่อให้เกิดเหตุความรำคาญหรือมลพิษต่อชุมชน

การประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๔๔ ซึ่งมีการเพิ่มเติมความในรายงานการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๔๔ ว่า ผู้แทนกรมทรัพยากรธรณีได้ให้ความเห็นต่อที่ประชุมว่า เหตุผลในการที่ไม่เห็นชอบให้มีการทำเหมืองตามคำขอประทานบัตรแปลงนี้ควรยึดหลักข้อกำหนดห้ามมิให้มีกิจการประเภทโรงโม่หินในพื้นที่ดังกล่าวตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๕๑ (พ.ศ. ๒๕๓๘)ฯ ในส่วนของเหตุผลอื่น ๆ ทั้งทางด้านปริมาณหินสำรองมีน้อยและด้านทัศนียภาพเป็นเหตุผลที่สามารถโต้แย้งได้

จากรายงานการประชุมดังกล่าว จะเห็นว่า คณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ มิได้ให้ความเห็นในเรื่องนี้ แต่ไปอ้างความเห็นของคณะอนุกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม ซึ่งเมื่อพิจารณารายงานการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๔๔ แล้วเห็นได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยอมรับว่า เหตุผลในเรื่องปริมาณหินสำรองมีน้อยและในเรื่องที่เกี่ยวกับทัศนียภาพเป็นเหตุผลที่สามารถโต้แย้งได้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงเสนอความเห็นว่าการจะปฏิเสธการขอออกประทานบัตรควรยึดหลักว่าขัดกับกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๕๑ (พ.ศ. ๒๕๓๘)ฯ เหตุผลดังกล่าวจึงไม่ใช่เหตุผลหลักในการปฏิเสธไม่ออกประทานบัตรให้ผู้ฟ้องคดีตามที่ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัย

/เหตุผล...

เหตุผลที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการฯอ้างถึงดังกล่าว ไม่ปรากฏว่ามีรายงานการสำรวจ วิเคราะห์ วิจัย หรือเอกสารอ้างอิงเพื่อสนับสนุนแต่อย่างใด ขณะที่ผู้ฟ้องคดีมีรายงานการวิเคราะห์การสำรวจ กล่าวคือ

ตามรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ที่จัดทำโดยบริษัท เอส.พี.เอส คอนซัลติ้ง เซอร์วิส จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่ได้รับอนุญาตจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการทำรายงานเกี่ยวกับการศึกษาและมาตรการป้องกันแก้ไขผลกระทบกระเทือนต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม ได้กล่าวเกี่ยวกับพื้นที่โครงการไว้ว่า ในส่วนที่เกี่ยวกับป่าไม้เป็นป่าดิบชื้น มีความอุดมสมบูรณ์อยู่ในระดับต่ำ พื้นที่ป่าส่วนใหญ่ถูกบุกรุกแผ้วถางเพื่อใช้ทำเกษตรกรรม มีความหนาแน่นของไม้ใหญ่ เฉลี่ย ๒๑ ต้นต่อไร่ ซึ่งนับว่าเบาบางมาก ทั้งนี้ในสวนชีวภาพทางน้ำในระยะ ๓ กิโลเมตร โดยรอบไม่พบทางน้ำธรรมชาติที่เป็นน้ำจืด ทะเลบริเวณพื้นที่โครงการ มีความสมบูรณ์ในระดับกลาง ไม่พบอาชีพการทำประมง และปะการังมีความสมบูรณ์ในระดับต่ำ เป็นกลุ่มปะการังที่ขึ้นอยู่บนพื้นทรายและเป็นปะการังที่ตายแล้วซึ่งไม่พบแหล่งสำคัญทางด้านประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณคดี และไม่ได้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของท้องถิ่น โดยในรายงานดังกล่าวก็ได้วางมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมไว้แล้ว

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้เคยส่งเจ้าหน้าที่ไปตรวจสอบและทำรายงานการศึกษายืนยันว่า บริเวณเขาคมน้อยไม่ได้เป็นบริเวณที่มีศักยภาพทางด้านการท่องเที่ยวที่ดินบริเวณโดยรอบแหล่งหินก็เป็นที่ดินกรรมสิทธิ์ของผู้ฟ้องคดี และบริเวณท้องทะเลด้านนี้ยังเป็นบริเวณร่องน้ำตื้นเขินไม่เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางน้ำ

ในเรื่องปริมาณหินสำรองมีน้อยนั้น ตามรายงานแผนการจัดการเหมืองหินอุตสาหกรรมบริเวณเขาคมน้อยของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ก็ปรากฏว่า สามารถใช้เวลาในการผลิตได้ถึง ๑๐ ปี ซึ่งตรงกับรายงานวิเคราะห์ที่บริษัท เอส.พี.เอส. คอนซัลติ้ง เซอร์วิส จำกัด จัดทำไว้ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ก็เคยทำรายงานยอมรับว่า แหล่งหินเขาคมน้อยเป็นแหล่งหินที่มีความเหมาะสมต่อการพัฒนาเป็นแหล่งหินอุตสาหกรรมเพื่อการก่อสร้าง

สำหรับข้ออ้างที่ว่าขัดต่อกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๕๑ (พ.ศ. ๒๕๓๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ นั้น กรมการผังเมืองก็ได้มีหนังสือยืนยันว่าหากโรงงานนี้เคยรับอนุญาตมาก่อนก็ไม่ขัดกับกฎกระทรวงดังกล่าว

ด้วยเหตุผลดังกล่าวมา การที่ศาลปกครองชั้นต้นรับฟังข้อเท็จจริงและเชื่อตามความเห็นของคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ โดยกล่าวอ้างในคำวินิจฉัยเพียงว่าไม่ปรากฏว่าเป็นการใช้ดุลพินิจที่ไม่ชอบ จึงเป็นการไม่ถูกต้อง ไม่ชอบด้วยกฎหมายและไม่เป็นธรรมแก่ผู้ฟ้องคดี

ขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิพากษากลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น โดยพิพากษาให้เป็นไปตามคำขอท้ายฟ้องของผู้ฟ้องคดี

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ แก้อุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี ดังนี้

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต้องทำหน้าที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงและเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับคำขอประทานบัตร ประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ ก่อนการใช้ดุลพินิจของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เพื่อใช้อำนาจตามมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว กรณีที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายอื่น ผู้ที่ยื่นคำขอประทานบัตรก็ต้องดำเนินการตามกฎหมายดังกล่าวด้วย เช่น พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ บังคับให้ผู้ยื่นคำขอต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ผู้ฟ้องคดีก็ต้องปฏิบัติตาม เพราะกฎหมายดังกล่าวมีมาตรฐานในการปฏิบัติด้านสิ่งแวดล้อม ในขณะที่พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ มิใช่กฎหมายที่มีสภาพบังคับด้านสิ่งแวดล้อมไว้เป็นการเฉพาะ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วยและต้องรวบรวมเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการตามพระราชบัญญัติแร่ฯ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓

รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับความเห็นชอบจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ประกอบกับพื้นที่ตามคำขอประทานบัตร ที่ ๒๒/๒๕๓๘ ของผู้ฟ้องคดี อยู่ภายใต้บังคับกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๕๑ (พ.ศ. ๒๕๓๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งการออกประทานบัตรเพื่อทำเหมืองหินเข้าข่ายต้องห้ามตามกฎหมายดังกล่าว

ด้วยเหตุดังกล่าวข้างต้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงไม่อาจพิจารณาอนุญาตประทานบัตรให้ผู้ฟ้องคดีได้ ตามที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้องชอบด้วยกฎหมายและเป็นธรรมแล้ว

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ แก้อุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี ดังนี้

ตามคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดียอมรับในเรื่องปริมาณหินสำรองว่ามีน้อย และเรื่องขัดต่อกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๕๑ (พ.ศ. ๒๕๓๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ เป็นความเห็นของคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ นอกจากนี้ ในการประชุมคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ ครั้งที่ ๓/๒๕๔๒ เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒ ที่ประชุมมีมติไม่เห็นชอบกับรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของผู้ฟ้องคดี โดยให้ผู้ฟ้องคดีจัดทำรายละเอียดเพิ่มเติม จึงเป็นอีกกรณีหนึ่งที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ มิได้อ้างความเห็นของคณะอนุกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม ส่วนในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๔๒ เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๒ ที่ประชุมได้พิจารณาทั้งรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมฉบับเพิ่มเติม และความเห็นของคณะอนุกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม ตามที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ ได้สอบถามข้อคิดเห็นจากคณะอนุกรรมการดังกล่าว โดยการสอบถามนี้ก็เพื่อประโยชน์ในการได้มาซึ่งข้อเท็จจริงที่จะใช้ประกอบการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและเป็นการกระทำภายใต้อำนาจหน้าที่ที่ได้รับจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ อันแสดงให้เห็นถึงการใช้ดุลพินิจโดยอิสระและชอบด้วยกฎหมาย มิใช่เป็นการไปอ้างความเห็นของคณะอนุกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม ตามที่ผู้ฟ้องคดีอ้าง

นอกจากนี้ ผู้ฟ้องคดียอมรับว่า ในการประชุมของคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ ครั้งที่ ๕/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๔๔ ได้มีการขอให้เพิ่มเติมข้อความในรายงานการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๔๔ เกี่ยวกับความเห็นของผู้แทนกรมทรัพยากรธรณี ซึ่งเป็นหนึ่งในกรรมการผู้ชำนาญการฯ อันเป็นการแสดงถึงการใช้ความคิดเห็นที่เป็นอิสระและมีดุลพินิจโดยชอบด้วยกฎหมาย มิได้มีการอ้างความเห็นของคณะอนุกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างแต่ประการใด และการที่กรรมการคนใดคนหนึ่งขอแก้ไขรายงานการประชุมถือเป็นเรื่องปกติที่หน่วยงานภาครัฐประพฤติปฏิบัติ ซึ่งในการประชุมดังกล่าวเป็นการให้ความเห็นเพื่อใช้เป็นเหตุผลในการไม่เห็นชอบต่อรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม มิใช่เป็นการเสนอความเห็นเพื่อปฏิเสธการขออนุญาตประทานบัตร เนื่องจากคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ ซึ่งมีผู้แทนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นกรรมการอยู่ด้วยนั้น มีหน้าที่ในการพิจารณาให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบรายงานฯ เท่านั้น ส่วนหน้าที่ในการออกประทานบัตรเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ แต่เมื่อคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ มีมติไม่เห็นชอบรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบ

สิ่งแวดล้อม ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงไม่ออกประทานบัตรให้แก่ผู้ฟ้องคดี อันเป็นการชอบด้วย มาตรา ๔๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

ตามคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีที่ว่า ศาลปกครองชั้นต้นรับฟังข้อเท็จจริง โดยเชื่อตามความเห็นของคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ โดยไม่ปรากฏว่าคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯดังกล่าวมีหลักฐานพยานบุคคล พยานเอกสาร รายการวิเคราะห์ การวิจัย หรือการสำรวจประกอบข้อกล่าวอ้างแต่อย่างใด และผู้ฟ้องคดียังอ้างว่า การใช้ดุลพินิจของคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯเป็นการให้เหตุผลโดยเชื่อตามความเห็นของคณะอนุกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม ซึ่งไม่ปรากฏหลักฐานรายงานใดเกี่ยวกับการสำรวจ วิเคราะห์ วิจัย ที่จะยืนยันให้ความเชื่อถือได้เช่นนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ขอแก้คำอุทธรณ์ว่า ในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๔๒ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๔๒ ของคณะอนุกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม ได้อาศัยข้อมูลจากแผนการจัดการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม บริเวณเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ประกอบการพิจารณา ซึ่งเป็นงานวิจัยที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ว่าจ้างสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทยเป็นผู้ศึกษา และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้นำผลการวิจัยดังกล่าวมากำหนดเป็นแผนการจัดการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม โดยในการทำวิจัยย่อมจะต้องมีการศึกษาเกี่ยวกับข้อมูลในทุกเรื่องที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งจะต้องมีการลงภาคสนาม เพื่อตรวจสอบให้เห็นสภาพที่แท้จริง ผลงานวิจัยดังกล่าวได้ผ่านการพิจารณากำกับของคณะอนุกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมทุกขั้นตอน จนเป็นผลงานการวิจัยที่เป็นที่ยอมรับของคณะอนุกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ย่อมแสดงว่าผลงานการวิจัยนี้มีข้อมูลครบถ้วนทุกเรื่องทุกขั้นตอน

การที่คณะอนุกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมเป็นผู้พิจารณาและกำกับการศึกษางานวิจัย โครงการจัดทำแผนการจัดการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม บริเวณเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี มาตั้งแต่เริ่มจนกระทั่งเสร็จสิ้น อีกทั้งคณะกรรมการดังกล่าวประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ ทั้งจากภาครัฐและเอกชน ซึ่งแต่งตั้งโดยคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ คณะอนุกรรมการนี้จึงมีความรู้และเข้าใจปัญหาต่าง ๆ ในบริเวณเกาะสมุยเป็นอย่างดี ดังนั้น การที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการฯนำความเห็นของคณะอนุกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและ

ศิลปกรรมมาประกอบการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม จึงเป็นการกระทำที่ชอบและมีเหตุผลเพียงพอ ดังนั้น การที่ศาลปกครองชั้นต้นรับฟังข้อเท็จจริงโดยเชื่อตามความเห็นของคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ จึงถูกต้องชอบด้วยกฎหมายและเป็นธรรมกับทุกฝ่ายแล้ว

ศาลปกครองสูงสุดออกนั่งพิจารณาคดี โดยได้รับฟังสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวน และคำชี้แจงด้วยวาจาประกอบคำแถลงการณ์ของตุลาการผู้แถลงคดี

ศาลปกครองสูงสุดได้ตรวจพิจารณาเอกสารทั้งหมดในสำนวนคดี กฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องประกอบแล้ว

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีเคยเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตตามความในมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ให้ประกอบกิจการระเบิดและย่อยหินในที่ดินของรัฐที่เขาคมน้อย ตำบลลี้ดงาม อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี เนื้อที่ประมาณ ๒ ไร่ ๑ งาน ๒๐ ตารางวา ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๐ จนสิ้นสุดการอนุญาตเมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๓๘ ทั้งนี้ เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๓๓ ซึ่งกำหนดให้มีการผ่อนผันการต่ออายุใบอนุญาตระเบิดและย่อยหินในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น ๑ บี อีก ๑ ครั้ง เป็นครั้งสุดท้ายสิ้นอายุใบอนุญาตในวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๓๘ ทุกราย โดยที่บริเวณเขาคมน้อย หมู่ที่ ๔ ตำบลลี้ดงาม อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้มีประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๓๖ กำหนดเป็นพื้นที่เพื่อการระเบิดและย่อยหินในที่ดินของรัฐ ผู้ฟ้องคดีจึงได้ยื่นคำขอประทานบัตรเพื่อทำเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูน (เพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง) ในท้องที่ดังกล่าวใหม่ มีเนื้อที่ประมาณ ๔๖ ไร่ ๓ งาน ๔๘ ตารางวา ซึ่งทรัพยากรธรณีจังหวัดสุราษฎร์ธานีได้จดทะเบียนเป็นคำขอ ที่ ๒๒/๒๕๓๘ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๓๘ ในการนี้ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำขอต่อทรัพยากรธรณีจังหวัดเพื่อขอรับประทานบัตรชั่วคราวในการทำเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูน (เพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง) โดยวิธีเหมืองหาบบนเนื้อที่ ๒ ไร่ ๙๐ ตารางวา ในท้องที่ดังกล่าวด้วย

ในระหว่างนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ดำเนินโครงการเพื่อจัดทำแผนการจัดการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ บริเวณเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี อันเป็นเรื่องที่สืบเนื่องมาจากแผนแม่บทเพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้พิจารณามีมติเมื่อวันที่

๓ กรกฎาคม ๒๕๓๓ และมีข้อเสนอแนะให้จัดทำแผนปฏิบัติการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติเฉพาะแหล่งขึ้น โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มอบหมายให้สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทยเป็นผู้จัดทำ และให้รายงานต่อคณะกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม ซึ่งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแต่งตั้งขึ้นให้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการวางแผนอนุรักษ์เฉพาะพื้นที่และพื้นที่คุ้มครองเพื่อการอนุรักษ์ เพื่อพิจารณาในแต่ละขั้นตอนจนกระทั่งดำเนินการแล้วเสร็จ และได้มีการรายงานให้คณะกรรมการดังกล่าวรับทราบในการประชุมครั้งที่ ๑๒/๒๕๓๘ เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๓๘ ซึ่งตามแผนการจัดการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมดังกล่าวได้จัดให้พื้นที่บริเวณที่ผู้ฟ้องคดีขอประทานบัตรเป็นพื้นที่สงวน ที่ห้ามมิให้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงใด ๆ นอกจากจะเป็นไปตามขบวนการพัฒนาของธรรมชาติ แต่หลังจากนั้นก็ยังมีประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดพื้นที่แหล่งหินอุตสาหกรรม ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๐ กำหนดให้พื้นที่บริเวณที่ผู้ฟ้องคดียื่นขอประทานบัตร เป็นพื้นที่แหล่งหินอุตสาหกรรม ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบและอนุมัติให้ใช้ประโยชน์พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ บี เพื่อกิจการเหมืองหินอุตสาหกรรม ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงได้อนุญาตประทานบัตรชั่วคราวให้แก่ผู้ฟ้องคดีมีอายุ ๑ ปี นับแต่วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๑ จนถึงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๒

ในการยื่นคำขอประทานบัตรของผู้ฟ้องคดี ที่ ๒๒/๒๕๓๘ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๓๘ ผู้ฟ้องคดีได้เสนอรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ซึ่งจัดทำโดยบริษัทที่ได้รับอนุญาตจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้เป็นผู้มีสิทธิทำรายงานเกี่ยวกับการศึกษาและมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบกระเทือนต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้นำเสนอคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ด้านโครงการเหมืองแร่ โครงการสำรวจและหรือผลิตปิโตรเลียม พิจารณาในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๔๒ เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒ แต่ที่ประชุมมีมติให้ผู้ฟ้องคดีจัดทำรายละเอียดเพิ่มเติม ในกรณีนี้คณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ ยังได้มีหนังสือสอบถามความเห็นจากคณะกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม เกี่ยวกับคำขอประทานบัตรของผู้ฟ้องคดีด้วย คณะอนุกรรมการฯ ได้พิจารณาในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๔๒ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๔๒ แล้วมีมติไม่สมควรให้มีการทำเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมในพื้นที่เกาะสมุย และควรประสานงานกับกรมทรัพยากรธรณี (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เดิม) เพื่อเพิกถอนพื้นที่นี้ออกจากประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม

เรื่อง กำหนดพื้นที่แหล่งหินอุตสาหกรรมลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๐ โดยมีเหตุผลคือ การทำเหมืองหินบริเวณนี้จะเป็นการทำลายทัศนียภาพธรรมชาติและขัดแย้งกับการเป็น แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติบนเกาะสมุย ประกอบกับแผนการจัดการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติบริเวณเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้กำหนดให้พื้นที่บริเวณนี้เป็นพื้นที่สงวน เพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติ เนื่องจากมีความสำคัญควรอนุรักษ์เป็นแหล่งมรดกทางธรรมชาติ ประเภทที่มีระบบนิเวศที่มีความซับซ้อน และเอื้อประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของประชาชน ในท้องถิ่น ตลอดทั้งมีความสำคัญเป็นแหล่งธรรมชาติที่มีความงาม รวมทั้งได้เสนอให้ยกเลิก การทำเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมโดยไม่ต่อสัมปทานเมื่อหมดอายุ ทั้งนี้ เนื่องจากการระเบิดหิน มีความไม่เหมาะสมสำหรับเกาะสมุย เนื่องจากมีผลกระทบต่อบรรยากาศการท่องเที่ยว และผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม อีกทั้งปัจจุบันสามารถขนส่งหินจากแผ่นดินใหญ่เข้ามาได้ จึงไม่จำเป็นต้องมีการทำเหมืองหินอีกต่อไป คณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ ได้พิจารณา รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมเพิ่มเติมที่ผู้ฟ้องคดีเสนอ ประกอบกับความเห็น ของคณะอนุกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม ในการประชุม ครั้งที่ ๘/๒๕๔๒ เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๒ แล้วมีมติไม่เห็นชอบให้มีการดำเนิน โครงการอีกต่อไป และเห็นสมควรให้มีการประสานงานกับกรมทรัพยากรธรณีเพื่อเพิกถอน พื้นที่นี้ออกจากประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดพื้นที่แหล่งหินอุตสาหกรรม ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๐ รวมทั้งให้ยกเลิกการทำเหมืองแร่หินอุตสาหกรรม โดยไม่ต่อ สัมปทานเมื่อหมดอายุ

ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือขอให้ทบทวนผลการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ ผลกระทบสิ่งแวดล้อมดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงส่งเจ้าหน้าที่ไปศึกษาและเก็บข้อมูล รายละเอียดเพื่อวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้แหล่งหินเขาคมน้อย จากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ส่งเรื่องอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีไปยังผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พร้อมทั้งได้เสนอผลการศึกษาและ เก็บข้อมูลดังกล่าว สรุปได้ว่า แหล่งหินเขาคมน้อยมีความเหมาะสมต่อการพัฒนาเป็นแหล่ง หินอุตสาหกรรมเพื่อการก่อสร้าง และความต้องการใช้หินเพื่อการก่อสร้างในเกาะสมุย มีเพิ่มขึ้นมาก การขนส่งหินจากแผ่นดินใหญ่ที่ต้องขนส่งทางเรือมาพร้อมกับนักท่องเที่ยว อาจไม่ปลอดภัยและส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม อีกทั้งยังล่าช้าและมีราคาแพง ประกอบกับ บริเวณดังกล่าวไม่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงได้เสนอเรื่องดังกล่าว

ต่อคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณาการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ด้านโครงการ
เหมืองแร่ โครงการสำรวจและหรือผลิตปิโตรเลียม

คณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ ได้ขอความเห็นจากคณะอนุกรรมการอนุรักษ์
สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม โดยคณะอนุกรรมการดังกล่าวได้พิจารณาในการประชุม
ครั้งที่ ๑๓/๒๕๔๓ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ เห็นว่า กฎหมายว่าด้วยการผังเมือง
ได้กำหนดห้ามการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจกรรมโรงงานทุกประเภทที่ก่อให้เกิดเหตุ
ความรำคาญหรือเป็นมลพิษต่อชุมชนหรือสิ่งแวดล้อม ซึ่งโรงโม่หินเข้าข่ายดังกล่าว
นอกจากนั้น พื้นที่บริเวณนี้ในแผนการจัดการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติบริเวณเกาะสมุย
ได้เสนอให้เป็นพื้นที่สงวน เนื่องจากมีความสำคัญต่อโครงสร้างการยึดเกาะของชายฝั่งทะเล
และเป็นระบบนิเวศที่มีความซับซ้อน ในส่วนความต้องการใช้หินบนเกาะสมุยควรจะ
พิจารณานำหินมาจากบนแผ่นดินในจังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อป้องกันผลกระทบต่อ
สิ่งแวดล้อมบนเกาะสมุย ซึ่งปัจจุบันเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สำคัญ จึงมีมติ
ไม่เห็นด้วยกับการทำเหมืองแร่หินและโรงโม่หินบนเกาะสมุย คณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ
ได้พิจารณาเรื่องอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๒๗
กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ โดยฝ่ายเลขานุการฯ เสนอความเห็นว่าการทำเหมืองแร่แปลงนี้จะ
ก่อให้เกิดผลกระทบด้านทัศนียภาพต่อการท่องเที่ยวที่เดินเรือรอบเกาะ และในการกล่าวอ้าง
ความต้องการใช้หินนั้น พื้นที่โครงการมีปริมาณหินสำรองเพียง ๑,๐๖๐,๐๐๐ ตัน ซึ่งสามารถ
แก้ปัญหาได้ในระยะสั้น ๆ เท่านั้น นอกจากนี้ คณะอนุกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและ
ศิลปกรรมได้มีมติไม่เห็นสมควรให้มีการทำเหมืองแร่และโรงโม่หินบนเกาะสมุย
เนื่องจากเกาะสมุยเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสำคัญ หากมีการทำเหมืองจะก่อให้เกิด
ผลกระทบต่อบรรยากาศการท่องเที่ยว และตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๒๕๑ (พ.ศ. ๒๕๓๘)
ออกตามความในพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ มีข้อกำหนดห้ามมีกิจการ
ประเภทโรงงานที่ก่อให้เกิดเหตุความรำคาญหรือมลพิษต่อชุมชนหรือสิ่งแวดล้อม
ในบริเวณพื้นที่ดังกล่าว โดยโรงโม่หินเข้าข่ายตามข้อกำหนดดังกล่าว และได้มีมติให้แจ้ง
กรมทรัพยากรธรณีพิจารณาประกาศยกเลิกพื้นที่ดังกล่าวออกจากพื้นที่แหล่งหินของ
จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติยืนยันตามมติเดิมคือ ไม่สมควรให้มี
การดำเนินโครงการเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูนเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง
ของผู้ฟ้องคดีตามคำขอประทานบัตร ที่ ๒๒/๒๕๓๘ โดยคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ

/ได้พิจารณา...

ได้พิจารณารับรองรายงานการประชุมครั้งดังกล่าว ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๔๔ โดยเพิ่มเติมข้อความเกี่ยวกับความเห็นของผู้แทนกรมทรัพยากรธรณีในเรื่องของเหตุผลในการไม่เห็นชอบให้มีการทำเหมืองตามคำขอประทานบัตรดังกล่าว

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้เสนอเรื่องการขอประทานบัตรของผู้ฟ้องคดีตามคำขอที่ ๒๒/๒๕๓๘ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๓๘ พร้อมทั้งมติของคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ด้านโครงการเหมืองแร่ โครงการสำรวจและหรือผลิตปิโตรเลียมดังกล่าวต่อคณะกรรมการตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๔๔ แล้วมีมติเห็นควรไม่อนุญาตประทานบัตร ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงมีคำสั่งลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๔๕ ไม่อนุญาตประทานบัตรตามคำขอ ที่ ๒๒/๒๕๓๘ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๓๘ ของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงฟ้องคดีต่อศาลขอให้เพิกถอนมติของคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ด้านโครงการเหมืองแร่ โครงการสำรวจและหรือผลิตปิโตรเลียมดังกล่าว และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดำเนินการพิจารณาคำขออนุญาตประทานบัตรของผู้ฟ้องคดีต่อไป โดยถือเสมือนว่ารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมได้ผ่านการเห็นชอบแล้ว

คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีคำสั่งไม่อนุญาตประทานบัตรการทำเหมืองแร่ให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามคำขอ ที่ ๒๒/๒๕๓๘ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๓๘ เป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ และโดยที่การมีคำสั่งไม่อนุญาตประทานบัตรดังกล่าวของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ สืบเนื่องมาจากการที่รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการที่เสนอขอประทานบัตรไม่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการผู้ชำนาญการตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ในการวินิจฉัยประเด็นแห่งคดีนี้จึงต้องพิจารณาว่าการที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ มีมติไม่เห็นชอบรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการที่เสนอขอประทานบัตรดังกล่าวเป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่เป็นสำคัญ

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ตราขึ้นใช้บังคับโดยมีเหตุผลปรากฏตามหมายเหตุท้ายพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งเหตุผลส่วนหนึ่งก็คือ จัดระบบการบริหารงานด้านสิ่งแวดล้อมให้เป็นไปตาม

หลักการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม และกำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และราชการส่วนท้องถิ่นให้เกิดการประสานงาน และมีหน้าที่ร่วมกันในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมและกำหนดแนวทางปฏิบัติในส่วนที่ไม่มีหน่วยงานได้รับผิดชอบโดยตรง มาตรา ๑๓ (๑) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว จึงได้บัญญัติให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่เสนอนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ ก็เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดระบบการบริหารงานด้านสิ่งแวดล้อม นอกจากนั้นบทบัญญัติในส่วนที่ ๔ เรื่อง การทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ก็ได้บัญญัติเกี่ยวกับการประสานงานกันของหน่วยงานในภาครัฐ เมื่อมีการดำเนินโครงการที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมไว้ โดยมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ในกรณีที่โครงการหรือกิจการซึ่งต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามมาตรา ๔๖ เป็นโครงการหรือกิจการซึ่งจะต้องได้รับอนุญาตจากทางราชการ ตามกฎหมาย ก่อนเริ่มการก่อสร้างหรือดำเนินการ ให้บุคคลผู้ขออนุญาตเสนอรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมต่อเจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจตามกฎหมายนั้น และต่อสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม วรรคสองบัญญัติว่า ให้เจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจอนุญาตตามกฎหมายรอการส่งอนุญาตสำหรับโครงการหรือกิจการตามวรรคหนึ่งไว้ก่อนจนกว่าจะทราบผลการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๔๘ จากสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม และวรรคสี่บัญญัติว่า ในกรณีที่สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมพิจารณาเห็นว่า รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและเอกสารที่เกี่ยวข้องที่เสนอมาถูกต้องและมีข้อมูลครบถ้วน ให้สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมพิจารณาเสนอความเห็นเบื้องต้นเกี่ยวกับรายงานดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับการเสนอรายงานนั้น เพื่อนำเสนอให้คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณาต่อไป และมาตรา ๔๙ วรรคสอง ได้บัญญัติถึงการพิจารณาของคณะกรรมการผู้ชำนาญการไว้ว่า ในกรณีที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการให้ความเห็นชอบ หรือในกรณีที่ให้ถือว่าคณะกรรมการผู้ชำนาญการให้ความเห็นชอบแล้ว เจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจตามกฎหมาย จึงจะส่งอนุญาตแก่บุคคลซึ่งขออนุญาตได้ โดยในการพิจารณาของคณะกรรมการผู้ชำนาญการดังกล่าวย่อมจะต้องคำนึงถึงนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติตามมาตรา ๑๓ (๑) ทั้งนี้ เพื่อให้การบริหารงานด้านสิ่งแวดล้อม เป็นไปในแนวทางเดียวกันด้วย

คดีนี้ข้อเท็จจริงปรากฏว่า คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาแผนแม่บทเพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติแล้วมีมติให้จัดทำแผนปฏิบัติการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติเฉพาะแหล่งขึ้น อันเป็นที่มาของการจัดทำแผนการจัดการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ บริเวณเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มอบหมายให้สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทยเป็นผู้จัดทำ ซึ่งต้องมีการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการสำรวจในภาคสนาม โดยให้รายงานการดำเนินการแต่ละขั้นตอนต่อคณะอนุกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม ที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแต่งตั้งขึ้นให้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว จนกระทั่งดำเนินการเสร็จสิ้น และรายงานให้คณะอนุกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมทราบในการประชุมครั้งที่ ๑๒/๒๕๓๘ เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๓๘ ดังนั้น เมื่อผู้ฟ้องคดียื่นคำขอประทานบัตรเพื่อทำเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูน (เพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง) ที่บริเวณเขาคมน้อย ในท้องที่ตำบลลี้งาม อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และได้ส่งรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการดังกล่าวต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เพื่อเสนอคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณา คณะผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ด้านโครงการเหมืองแร่ โครงการสำรวจและหรือผลิตปิโตรเลียม จึงชอบที่จะขอความเห็นจากคณะอนุกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและศิลปกรรม เพื่อประกอบการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ผู้ฟ้องคดีเสนอได้ ทั้งนี้ เพื่อให้การบริหารงานด้านสิ่งแวดล้อมเป็นไปในแนวทางเดียวกัน และปรากฏว่าคณะอนุกรรมการดังกล่าวได้พิจารณาจากข้อมูลในการจัดทำแผนการจัดการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ บริเวณเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี แล้วมีความเห็นไม่สมควรให้มีการทำเหมืองหินในบริเวณเกาะสมุย ซึ่งพิเคราะห์ได้ดังนี้

ตามรายงานขั้นสุดท้ายของสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทยที่เสนอคณะกรรมการอนุรักษ์ ในการจัดทำแผนการจัดการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ บริเวณเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ระบุว่า บริเวณเขาคมน้อย ตำบลลี้งาม อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่ผู้ฟ้องคดีขอประทานบัตรเพื่อทำเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูน (เพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง) นี้ อยู่ในลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ บี ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๓๒ อันหมายถึง พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑

/(กล่าวคือ...

(กล่าวคือ พื้นที่ภายในลุ่มน้ำที่ควรจะต้องสงวนรักษาไว้เป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธารโดยเฉพาะ เนื่องจากมีลักษณะและสมบัติที่อาจมีผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมจากการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินได้ง่ายและรุนแรง) ซึ่งสภาพป่าส่วนใหญ่ในพื้นที่ได้ถูกทำลาย ดัดแปลง หรือเปลี่ยนแปลงไปเพื่อพัฒนาการใช้ที่ดินรูปแบบอื่นก่อนหน้าปี พ.ศ. ๒๕๒๕ และการใช้ที่ดินหรือการพัฒนา รูปแบบต่าง ๆ ที่ดำเนินการไปแล้ว จะต้องมีการควบคุมเป็นพิเศษ โดยรายงานดังกล่าวได้จัดให้พื้นที่บริเวณที่ผู้ฟ้องคดีขอประทานบัตรเป็นพื้นที่สงวนที่มีความสำคัญสูงในการจัดการอนุรักษ์ เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญต่อระบบนิเวศวิทยาของเกาะ หากได้รับผลกระทบกระเทือนจากการใช้ประโยชน์แล้วจะส่งผลเสียหายอย่างรุนแรงต่อระบบนิเวศวิทยาซึ่งเกี่ยวพันไปถึงการเกษตร การใช้น้ำ และการท่องเที่ยวของเกาะสมุย นอกจากนี้ รายงานดังกล่าวยังได้กล่าวถึงแหลมท้องโตนด ประกอบด้วยแหลมหินคม อ่าวพังกา ป่าชายเลน และภูเขา อันรวมถึงบริเวณที่ผู้ฟ้องคดีขอประทานบัตรด้วย ซึ่งมีความสำคัญต่อโครงสร้างการยึดเกาะของชายฝั่ง และเป็นระบบนิเวศหลายระบบที่อยู่ติดกัน มีความสลับซับซ้อน เหมาะเป็นแหล่งศึกษาวิจัย มีความสำคัญเป็นพื้นฐานต่อการดำรงชีวิตแบบยั่งยืนของชาวประมง โดยได้กำหนดพื้นที่สงวนภูเขา สำหรับกรณีที่ได้มีการทำเหมืองหินบริเวณภูเขาด่านได้นั้น ควรพิจารณายกเลิกโดยไม่ต่อสัมปทานเมื่อหมดอายุ ทั้งนี้ เนื่องจากการระเบิดหินเพื่อการทำเหมืองมีความไม่เหมาะสมสำหรับเกาะสมุย เนื่องจากมีผลกระทบต่อบรรยากาศการท่องเที่ยวและผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม อีกทั้งสามารถขนส่งหินจากแผ่นดินใหญ่เข้ามาได้ จึงไม่จำเป็นต้องมีการทำเหมืองหินอีกต่อไป นอกจากนี้ ในการพิจารณาของคณะอนุกรรมการอนุรักษ์ฯ ยังได้พิจารณาถึงผังเมืองรวมในท้องที่ตำบลดลิ่งงาม อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๕๑ (พ.ศ. ๒๕๓๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในขณะที่มีการยื่นและพิจารณาคำขอประทานบัตรของผู้ฟ้องคดี ที่กำหนดให้ที่ดินบริเวณที่ผู้ฟ้องคดีขอประทานบัตรนี้เป็นที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรม ซึ่งโดยหลักการแล้วห้ามใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการโรงงานทุกประเภท อันแสดงให้เห็นว่าพื้นที่ดังกล่าวไม่เหมาะสมที่จะให้มีการทำเหมืองหินด้วย

จากข้อมูลดังกล่าวย่อมเห็นได้ว่า บริเวณพื้นที่ที่ผู้ฟ้องคดียื่นขอประทานบัตรนั้น ไม่อาจจะจัดให้มีการทำเหมืองหินได้ และโดยที่แผนการจัดการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ บริเวณเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้จัดทำเสร็จสิ้นในปี พ.ศ. ๒๕๓๘ การที่ปรากฏว่า ก่อนหน้านี้ได้เคยมีประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๓๖ กำหนดบริเวณ

เขาคมน้อย ตำบลลิ่งงาม อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นพื้นที่เพื่อการระเบิด และย่อยหินในที่ดินของรัฐ จึงมีใช้เรื่องที่ดินที่ผิดปกติดังกล่าวได้ กรณีคงมีประเด็นปัญหาเฉพาะ แต่การที่ต่อมาได้มีประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดพื้นที่แหล่งหินอุตสาหกรรม ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๐ กำหนดให้บริเวณดังกล่าวเป็นแหล่งหินอุตสาหกรรม โดย คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบและอนุมัติให้ใช้ประโยชน์พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ บี เพื่อกิจการเหมืองหินอุตสาหกรรมได้เท่านั้น แต่เมื่อพิจารณาแล้วก็เห็นว่า ประกาศดังกล่าวเป็นเพียง การกำหนดบริเวณที่มีแหล่งหินอุตสาหกรรมที่อาจออกประทานบัตร แต่การจะออกประทานบัตร ให้พื้นที่นั้น ต้องมีการดำเนินการตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง อันรวมถึง พระราชบัญญัติ ส่งเสริม และรักษาคุณภาพ สิ่งแวดล้อม แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ด้วย จึงมิได้หมายความว่า ถ้ามีผู้ยื่นขอประทานบัตรในพื้นที่ที่กำหนด ในประกาศดังกล่าวแล้ว เจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องมีคำสั่งอนุญาตคำขอประทานบัตรนั้นโดยมิอาจ พิจารณาเป็นอย่างอื่นได้แต่อย่างใดไม่

เมื่อคณะอนุกรรมการอนุรักษ์ฯ ได้เสนอความเห็นไม่สมควรให้มีการทำเหมืองหินในบริเวณเกาะสมุยต่อคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ แม้ในการพิจารณา ของคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ ได้ปรากฏข้อมูลข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้ตรวจสอบพื้นที่บริเวณที่ผู้ฟ้องคดีขอประทานบัตรแล้วเห็นว่า เหมาะสมที่จะทำเหมืองหิน และรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของผู้ฟ้องคดีก็ได้ทำการศึกษาวิเคราะห์ ถึงผลกระทบของการทำเหมืองหิน และพยายามวางมาตรการป้องกันเพื่อลดผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อมแล้ว แต่ก็เห็นได้ว่า การทำเหมืองหินในบริเวณดังกล่าว อย่างน้อยที่สุด ย่อมส่งผลให้สูญเสียพื้นที่ที่เป็นภูเขาไปอย่างถาวร ซึ่งเป็นความเสียหายที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ อันจะส่งผลกระทบต่อสภาพสิ่งแวดล้อมของเกาะสมุยตามข้อมูลในการจัดทำแผนการจัดการ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ บริเวณเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี และเมื่อคำนึงถึง ประโยชน์ที่ได้รับจากการทำเหมืองดังกล่าว ซึ่งมีเพียงทำให้หินที่ใช้ในการอุตสาหกรรม ก่อสร้างบนเกาะสมุยหาได้ง่ายและมีราคาถูกลงแล้ว กรณีย่อมไม่อาจเทียบได้กับความ เสียหายที่จะเกิดขึ้นแก่สภาพสิ่งแวดล้อมของเกาะสมุย ดังนั้น การที่คณะกรรมการ ผู้ชำนาญการฯ ได้พิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการที่ผู้ฟ้องคดี ขอประทานบัตรแล้วเห็นพ้องด้วยกับความเห็นของคณะอนุกรรมการอนุรักษ์ฯ อันมีที่มา และอาศัยฐานข้อมูลจากแผนการจัดการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ บริเวณเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี และมีมติไม่เห็นชอบรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

/ดังกล่าว...

ดังกล่าว จึงเป็นการใช้ดุลพินิจโดยชอบด้วยเหตุผล และเป็นการชอบด้วยกฎหมายแล้ว
 ที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า คณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ ได้พิจารณาไม่มีมติดังกล่าวโดยปราศจาก
 รายงานการสำรวจ วิเคราะห์ วิจัย หรือเอกสารสนับสนุน และไม่ชอบด้วยเหตุผล ฟังไม่ขึ้น

เมื่อการที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์
 ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ด้านโครงการเหมืองแร่ โครงการสำรวจและหรือผลิตปิโตรเลียม
 พิจารณามีมติไม่เห็นชอบรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมในโครงการทำเหมืองแร่หิน
 ชนิดหินปูน (เพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง) ตามคำขอประทานบัตรของผู้ฟ้องคดี ที่ ๒๒/๒๕๓๘
 ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๓๘ เป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมายดังที่ได้วินิจฉัยแล้ว
 การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีคำสั่งไม่อนุญาตประทานบัตรตามคำขอของผู้ฟ้องคดี จึงยอมเป็น
 การกระทำที่ชอบด้วยกฎหมาย ที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง ศาลปกครองสูงสุด
 เห็นฟ้องด้วย

พิพากษายืน

นายวรพจน์ วิศรุตพิชญ์
 ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการเจ้าของสำนวน

นายดำริ วัฒนสิงหะ
 ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

นายปรีชา ชวลิตธำรง
 ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายวิชัย ชื่นชมพูนุท
 ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายจรรยา อินทจาร์
 ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการผู้แถลงคดี : นายจิรศักดิ์ จีรวดี

วันที่อ่าน ๑๐ มกราคม ๒๕๕๐

สุพิชฌาย์ : ผู้พิมพ์

ภักพล : ผู้ตรวจ